

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Merkitys, arvot, asenteet

T1 synnyttää ja ylläpitää oppilaan kiinnostusta ympäristöön ja ympäristöopin opiskeluun sekä auttaa oppilasta kokemaan kaikki ympäristöopin tiedonalat merkitykselliseksi itselleen	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen	Oppilas ylläpitää kiinnostustaan ympäristöön ja ympäristöopin opiskeluun sekä kokee kaikki ympäristöopin tiedonalat merkitykselliseksi itselleen.		<i>Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan ympäristöopin opiskelusta osana oman oppimisensa arviointia.</i>			
---	---	---	--	--	--	--	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Merkitys, arvot, asenteet

T2 ohjata ja kannustaa oppilasta asettamaan omia opiskelutavoitteita ja työskentelemään pitkäjänteisesti niiden saavuttamiseksi sekä tunnistamaan omaa ympäristöopin osaamistaan	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1, L7 Ajattelu ja oppimaan oppiminen; Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	Oppilas asettaa omia opiskelutavoitteita ja työskentelee pitkäjänteisesti niiden saavuttamiseksi sekä tunnistaa ympäristöopin osaamistaan.	Tavoitteellinen työskentely ja oppimaan oppiminen	Oppilas asettaa yksittäisen tavoitteen ohjatusti ja osallistuu yhteiseen työskentelyyn.	Oppilas asettaa omia tavoitteitaan pienille kokonaisuuksille ohjatusti ja työskentelee ohjatusti yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.	Oppilas asettaa omia tavoitteitaan pienille kokonaisuuksille ja työskentelee yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.	Oppilas asettaa omia tavoitteitaan pienille kokonaisuuksille ja arvioi niiden saavuttamista sekä työskentelee oma-aloitteisesti yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
--	---	--	---	---	--	--	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Merkitys, arvot, asenteet

T3 tukea oppilaan ympäristötietoisuuden kehittymistä sekä ohjata oppilasta toimimaan ja vaikuttamaan lähiympäristössään ja -yhteisössään kestävän kehityksen edistämiseksi ja arvostamaan kestävän kehityksen merkitystä itselle ja maailmalle	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L3, L7 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot; Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	Oppilas kehittää ympäristötietoisuuttaan sekä toimii ja vaikuttaa ympäristössään ja yhteisössään kestävän kehityksen edistämiseksi. Hän ymmärtää kestävän kehityksen merkityksen itselle ja maailmalle.	Kestävän kehityksen tiedot ja taidot	Oppilas antaa esimerkin ihmisen aiheuttamasta muutoksesta ympäristössä. Oppilas nimeää myönteisiä asioita, joita hän voi tehdä ympäristön ja yhteisön hyväksi.	Oppilas kuvailee esimerkkien avulla ympäristön tilaa ja mainitsee joitakin kestävästä tulevaisuudesta uhkaavia tekijöitä. Oppilas kuvailee keinoja ympäristön ja yhteisön vaalimiseksi ja kehittämiseksi sekä osallistuu ohjautusti yhteiseen vaikuttamiseen.	Oppilas kuvailee esimerkkien avulla kestävän tulevaisuuden rakentamista tukevia ja uhkaavia tekijöitä. Oppilas kuvailee ja tunnistaa erilaisia keinoja ympäristön ja yhteisöjen vaalimiseen ja kehittämiseen sekä osallistuu yhteiseen vaikuttamiseen.	Oppilas antaa perusteltuja esimerkkejä kestävän tulevaisuuden rakentamista tukevista ja uhkaavista tekijöistä. Oppilas kuvailee perustellen erilaisia keinoja ympäristön ja yhteisöjen vaalimiseen ja kehittämiseen sekä osallistuu aktiivisesti yhteiseen vaikuttamiseen.
--	--	---	--------------------------------------	--	---	--	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T4 rohkaista oppilasta muodostamaan kysymyksiä eri aihepiireistä sekä käyttämään niitä tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdana	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1, L7 Ajattelu ja oppimaan oppiminen; Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen	Oppilas muodostaa kysymyksiä eri aihepiireistä ja käyttää niitä tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdana.	Kysymysten muodostaminen	Oppilas osallistuu aiheeseen liittyvien kysymysten muodostamiseen yhdessä toisten kanssa tai hän tunnistaa aiheita, joihin voidaan kehittää kysymyksiä.	Oppilas muodostaa ohjatusti kysymyksiä, joita voidaan yhdessä kehittää tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdaksi.	Oppilas muodostaa kysymyksiä, joita voidaan yhdessä kehittää tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdaksi.	Oppilas muodostaa perusteltuja kysymyksiä ja kehittää niitä tutkimuksen ja muun toiminnan lähtökohdaksi.
---	--	---	--------------------------	---	---	---	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T5 ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia monipuolisissa oppimisympäristöissä eri aisteja ja tutkimus- ja mittausvälineitä käyttäen	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1, L5 Ajattelu ja oppimaan oppiminen; Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	Oppilas suunnittelee ja toteuttaa pieniä tutkimuksia sekä tekee havaintoja ja mittauksia monipuolisissa oppimisympäristöissä eri aisteja ja tutkimus- ja mittausvälineitä käyttäen.	Tutkimisen taidot: suunnittelu, havainnointi ja mittaukset	Oppilas osallistuu havainnointiin, mittaamiseen ja tulosten dokumentoimiseen ja kertoo näistä ohjatusti.	Oppilas suunnittelee ja toteuttaa ohjatusti pieniä tutkimuksia. Oppilas tekee ohjatusti havaintoja ja mittauksia sekä dokumentoi tuloksia ohjatusti.	Oppilas suunnittelee ja toteuttaa pieniä tutkimuksia itsenäisesti tai yhdessä muiden kanssa. Oppilas tekee havaintoja ja mittauksia sekä dokumentoi tuloksia ohjeiden mukaisesti.	Oppilas suunnittelee ja toteuttaa pieniä tutkimuksia itsenäisesti ja tukee muita ryhmän jäseniä tarvittaessa. Oppilas tekee havaintoja ja mittauksia sekä dokumentoi tuloksia eri oppimisympäristöissä tutkimus- ja mittausvälineitä käyttäen.
---	---	---	--	--	---	--	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T6 ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita, tekemään johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittämään tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1, L2, L3 Ajattelu ja oppimaan oppiminen; Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu; Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	Oppilas tunnistaa syy-seuraussuhteita, tekee johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittää tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin.	Tutkimisen taidot: johtopäätösten tekeminen ja tulosten esittäminen	Oppilas kuvailee ohjatusti tehtyä tutkimusta ja sen tuloksia käyttäen tutkimuksessa kerättyä tietoa tai tehtyjä havaintoja.	Oppilas tekee ohjatusti yksinkertaisia johtopäätöksiä. Oppilas esittää tuloksiaan ohjeiden mukaisesti.	Oppilas tunnistaa syy-seuraussuhteita ja tekee yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista. Oppilas esittää tuloksiaan selkeästi.	Oppilas kuvailee syy-seuraussuhteita ja esittää johtopäätöksiä tuloksista. Oppilas esittää tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin.
---	--	---	---	---	--	--	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T7 ohjata oppilasta ymmärtämään arjen teknologisten sovellusten käyttöä, merkitystä ja toimintaperiaatteita sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään ja luomaan uutta yhdessä toimien	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L2, L3, L5 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu; Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot; Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	Oppilas ymmärtää arjen teknologisten sovellusten käyttöä, merkitystä ja toimintaperiaatteita sekä kokeilee, keksii ja luo uutta yhdessä toimien.	Teknologinen osaaminen ja yhteistyö teknologisessa ongelmanratkaisussa	Oppilas kuvailee jonkin arjen teknologisen sovelluksen käyttötarkoitusta. Oppilas osallistuu ohjatusti kokeiluun ja keksimiseen ryhmässä.	Oppilas antaa joitakin esimerkkejä arjen teknologisten sovellusten käyttötarkoituksista ja toimintaperiaatteista. Oppilas työskentelee ohjatusti kokeiluissa ja keksimisessä yhdessä muiden kanssa.	Oppilas kuvailee joidenkin arjen teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja antaa esimerkkejä niiden merkityksestä. Oppilas toimii kokeiluissa ja keksimisessä yhdessä muiden kanssa.	Oppilas kuvailee ja selittää useiden teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja antaa esimerkkejä niiden käyttökohteista. Oppilas toimii aloitteellisesti kokeiluissa ja keksimisessä. Oppilas auttaa tarvittaessa muita kokeiluissa ja keksimisessä.
---	---	--	--	--	--	---	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T8 kannustaa oppilasta edistämään hyvinvointia ja turvallisuutta toiminnassaan ja lähiympäristössään ja ohjata oppilasta toimimaan turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	Oppilas edistää hyvinvointia ja turvallisuutta toiminnassaan ja ympäristössään sekä toimii turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen.	Turvallisuuden edistäminen ja turvataidot	Oppilas nimeää jonkin hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvän tekijän. Oppilas nimeää jonkin toimintatavan turvallisuuden edistämiseksi ja turvataitoihin liittyen.	Oppilas nimeää useita hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Oppilas nimeää toimintatapoja turvallisuuden edistämiseksi ja turvataitoihin liittyen ja huomioi niitä ohjatusti oppimistilanteissa.	Oppilas kuvailee keskeisiä hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä esimerkkien avulla. Oppilas kuvailee toimintatapoja turvallisuuden edistämiseksi ja turvataitoihin liittyen ja osaa käyttää niitä pääosin asianmukaisesti oppimistilanteissa.	Oppilas perustelee, miten keskeiset tekijät vaikuttavat hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Oppilas kuvailee ja perustelee toimintatapoja turvallisuuden edistämiseksi ja turvataitoihin liittyen ja käyttää niitä asianmukaisesti oppimistilanteissa.
---	---	--	---	---	---	--	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T9 ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään luonnossa ja rakennetussa ympäristössä	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	Oppilas tutkii ja toimii sekä liikkuu ja retkeilee luonnossa ja rakennetussa ympäristössä.	Ympäristössä toimiminen ja tutkiminen	Oppilas osallistuu ulkona oppimiseen luonnossa ja rakennetussa ympäristössä.	Oppilas liikkuu, retkeilee ja tekee havaintoja ohjatusti luonnossa ja rakennetussa ympäristössä. Oppilas osallistuu ohjatusti tutkimuksen tekemiseen joko itsenäisesti tai ryhmän jäsenenä.	Oppilas liikkuu, retkeilee ja tekee havaintoja luonnossa ja rakennetussa ympäristössä. Oppilas tekee tutkimuksia ympäristössä joko itsenäisesti tai ryhmän jäsenenä.	Oppilas liikkuu, retkeilee ja tekee oma-aloitteisesti havaintoja luonnossa ja rakennetussa ympäristössä. Oppilas tekee tutkimuksia ympäristössä joko itsenäisesti tai ryhmän jäsenenä auttaen tarvittaessa muita ryhmän jäseniä.
---	---	--	---------------------------------------	--	--	---	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T10 tarjota oppilaalle mahdollisuuksia harjoitella ryhmässä toimimista erilaisissa rooleissa ja vuorovaikutustilanteissa, innostaa oppilasta ilmaisemaan itseään ja kuuntelemaan muita sekä tukea oppilaan valmiuksia tunnistaa, ilmaista ja säädellä tunteitaan	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L2, L3 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu; itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	Oppilas toimii ryhmässä erilaisissa rooleissa ja vuorovaikutustilanteissa, ilmaisee itseään ja kuuntelee muita. Hän tunnistaa, ilmaisee ja säätelää tunteitaan.	Vuorovaikutuksen taitojen kehittäminen sekä tunteiden tunnistaminen ja säätely	Oppilas työskentelee erilaisissa ryhmissä ohjatusti. Oppilas nimeää ohjatusti tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä keinoja.	Oppilas työskentelee ryhmän antaman tehtävän mukaisesti ja antaa pyydettyä toiminnasta palautetta. Oppilas nimeää tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä keinoja.	Oppilas työskentelee yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi antaen ja vastaanottaen palautetta. Oppilas kuvailee tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä keinoja.	Oppilas työskentelee vastuullisesti ja omaaloitteisesti erilaisissa rooleissa antaen, vastaanottaen ja hyödyntäen palautetta. Oppilas kuvailee perustellen tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä keinoja ja soveltaa niitä eri tilanteissa ja rooleissa.
--	--	---	--	---	---	--	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tutkimisen ja toimimisen taidot

T11 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L4, L5 Monilukutaito; Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	Oppilas käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa, käsittelyssä ja esittämisessä sekä vuorovaikutuksen välineenä vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.	Tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen	Oppilas käyttää ohjatusti tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa. Oppilas osallistuu digitaalisen tuotoksen tekemiseen ja esittämiseen. Oppilas nimeää ohjatusti tieto- ja viestintäteknologian vastuulliseen, turvalliseen ja ergonomiseen käyttöön liittyvän tekijän.	Oppilas käyttää itsenäisesti tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa. Oppilas toimii aktiivisesti digitaalisen tuotoksen tekemisessä ja esittämisessä. Oppilas nimeää tieto- ja viestintäteknologian vastuulliseen, turvalliseen ja ergonomiseen käyttöön liittyviä tekijöitä.	Oppilas käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa eri oppimistilanteissa ja vuorovaikutuksen välineenä. Oppilas kuvailee tieto- ja viestintäteknologian vastuullista, turvallista ja ergonomista käyttöä.	Oppilas valitsee perustellen ja käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa eri oppimistilanteissa ja vuorovaikutuksen välineenä sekä tukee muita ryhmän jäseniä. Oppilas kuvailee perustellen tieto- ja viestintäteknologian vastuullista, turvallista ja ergonomista käyttöä.
---	---	--	--	--	--	---	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T12 ohjata oppilasta hahmottamaan ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin käsitteiden avulla sekä kehittämään käsiterakenteitaan ennakkokäsityksistä kohti käsitteiden täsmällistä käyttöä	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen	Oppilas hahmottaa ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin käsitteiden avulla. Hän kehittää käsiterakenteita ennakkokäsityksistä kohti käsitteiden täsmällistä käyttöä.	Käsitteiden käyttö	Oppilas tunnistaa joitakin ympäristöopin tiedonalojen käsitteitä ja osaa yhdistää niitä ympäristöön, ihmisen toimintaan ja niihin liittyviin ilmiöihin.	Oppilas kuvailee ympäristöä, ihmisen toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä joillakin ympäristöopin tiedonalojen keskeisillä käsitteillä. Oppilas yhdistää toisiinsa liittyviä käsitteitä.	Oppilas kuvailee ympäristöä, ihmisen toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin tiedonalojen keskeisillä käsitteillä. Oppilas yhdistää käsitteitä loogisesti toisiinsa.	Oppilas selittää ympäristöä, ihmisen toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin tiedonalojen keskeisillä käsitteillä. Oppilas käyttää ja yhdistää käsitteitä toisiinsa niin, että ne muodostavat loogisia kokonaisuuksia.
--	--	--	--------------------	---	---	--	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T13 ohjata oppilasta ymmärtämään, käyttämään ja tekemään erilaisia malleja, joiden avulla voidaan tulkita ja selittää ihmistä, ympäristöä ja niiden ilmiöitä	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1, L5 Ajattelu ja oppimaan oppiminen; Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	Oppilas ymmärtää, käyttää ja tekee erilaisia malleja, joiden avulla voidaan tulkita ja selittää ihmistä, ympäristöä ja niiden ilmiöitä.	Mallien käyttäminen	Oppilas tietää, että malli on todellisuuden yksinkertaistus. Oppilas nimeää ohjatusti jonkin annetun mallin keskeiset osat.	Oppilas käyttää ja tekee ohjatusti malleja ihmisen, ympäristön ja niihin liittyvien ilmiöiden selittämiseen.	Oppilas käyttää ja tekee malleja ihmisen, ympäristön ja niihin liittyvien ilmiöiden selittämiseen.	Oppilas käyttää ja tekee tarkoituksenmukaisia malleja sekä selittää perustellen niiden avulla ihmistä, ympäristöä ja niiden ilmiöitä.
--	--	---	---------------------	--	--	--	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T14 ohjata oppilasta hankkimaan luotettavaa tietoa, ilmaisemaan perustellen erilaisia näkemyksiä sekä tulkitsemaan ja arvioimaan kriittisesti tietolähteitä ja näkökulmia	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L2, L4, L5 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu; Monilukutaito; Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	Oppilas hankkii luotettavaa tietoa, ilmaisee perustellen erilaisia näkemyksiä sekä tulkitsee ja arvioi kriittisesti tietolähteitä ja näkökulmia.	Näkemyksien ilmaiseminen ja kriittinen lukutaito	Oppilas hakee ohjatusti tietoa annetuista tietolähteistä. Oppilas nimeää jonkin tietolähteen luotettavuuteen liittyvän tekijän.	Oppilas hakee tietoa ohjatusti erilaisista tietolähteistä. Oppilas arvioi ohjatusti tietolähteen luotettavuuteen liittyviä tekijöitä. Oppilas perustelee ohjatusti erilaisia näkemyksiä ja nimeää näkökulmien välisiä eroja.	Oppilas hakee tietoa erilaisista tietolähteistä. Oppilas arvioi tietolähteen luotettavuuteen liittyviä tekijöitä. Oppilas perustelee erilaisia näkemyksiä ja nimeää näkökulmien välisiä eroja.	Oppilas hakee monipuolisesti tietoa erilaisista tietolähteistä. Oppilas arvioi monipuolisesti tietolähteen luotettavuuteen liittyviä tekijöitä. Oppilas perustelee erilaisia näkemyksiä ja vertailee eri näkökulmia.
---	---	--	--	--	--	--	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T15 ohjata oppilasta luonnon tutkimiseen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistamiseen ja ekologiseen ajatteluun sekä ohjata oppilasta ihmisen rakenteen, elintoimintojen ja kehityksen ymmärtämiseen	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen	Oppilas tutkii luontoa, tunnistaa eliöitä ja elinympäristöä sekä osaa ajatella ekologisesti. Hän ymmärtää ihmisen rakennetta, elintoimintoja ja kehitystä.	Biologian tiedonala: luonnon tutkiminen, eliöiden ja elinympäristöjen tunnistaminen; ihmisen rakenne, elintoiminnot ja kehitys	Oppilas tunnistaa ohjatusti joitakin eliöitä, elinympäristöjä ja elottoman luonnon tekijöitä. Oppilas tunnistaa joitakin ihmisen rakenteita ja elintoimintoja sekä ihmisen kehittymisen vaiheita.	Oppilas tunnistaa eliöitä ja elinympäristöjä. Oppilas nimeää elottoman ja elollisen luonnon tekijöitä, joita eliöt tarvitsevat ympäristöstään. Oppilas nimeää joitakin ihmisen rakenteita ja antaa esimerkkejä ihmisen elintoiminnoista ja kehityksen vaiheista.	Oppilas nimeää eliöitä ja niiden tunnusomaisia elinympäristöjä. Oppilas antaa esimerkkejä elottoman ja elollisen luonnon vuorovaikutuksesta. Oppilas nimeää ihmisen rakenteita ja kuvailee ihmisen elintoimintoja ja kehitystä.	Oppilas nimeää monipuolisesti eliöitä ja elinympäristöjä. Oppilas kuvailee eliöiden ja elottoman luonnon välisiä vuorovaikutussuhteita. Oppilas nimeää monipuolisesti ihmisen rakenteita ja kuvailee ihmisen rakenteiden ja elintoimintojen välisiä yhteyksiä.
--	--	--	--	--	--	---	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T16 ohjata oppilasta maantieteelliseen ajatteluun, hahmottamaan omaa ympäristöä ja koko maailmaa sekä harjaannuttamaan kartankäyttö- ja muita geomediataitoja	S1-S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1, L5 Ajattelu ja oppimaan oppiminen; Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	Oppilas hahmottaa omaa lähiympäristöä ja koko maailmaa maantieteellisten käsitteiden ja paikannimien avulla. Hän osaa käyttää karttaa ja muita geomedialähteitä.	Maantiedon tiedonala: maapallon hahmottaminen, kartta- ja muut geomediataidot	Oppilas nimeää joitakin maanosia, valtioita, kaupunkeja ja luonnonmaantieteellisiä kohteita. Oppilas käyttää joitakin maantieteellisiä käsitteitä ja nimeää pääilman-suunnat. Oppilas käyttää ohjatusti karttoja.	Oppilas nimeää maanosia, valtioita, kaupunkeja ja luonnonmaantieteellisiä kohteita ja antaa niistä esimerkkejä kartalta. Oppilas antaa esimerkkejä alueiden piirteistä maantieteellisiä käsitteitä käyttäen ja nimeää ilmansuunnat. Oppilas käyttää ohjatusti karttoja tai muita geomedialähteitä.	Oppilas nimeää maanosat sekä valtioita, kaupunkeja ja luonnonmaantieteellisiä kohteita ja antaa niistä esimerkkejä kartalta. Oppilas kuvailee alueita ja niiden sijaintia osoittaen maantieteellisten käsitteiden ja alueiden piirteiden tuntemusta. Oppilas käyttää karttoja ja muita geomedialähteitä.	Oppilas nimeää ja tunnistaa maanosat sekä monipuolisesti valtioita, kaupunkeja ja luonnonmaantieteellisiä kohteita ja antaa niistä esimerkkejä kartalta. Oppilas vertailee alueiden piirteitä ja sijaintia käyttäen maantieteellistä käsitteistöä. Oppilas tulkitsee käyttämiään karttoja ja muita geomedialähteitä sekä arvioi niitä kriittisesti.
---	--	--	---	---	--	--	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T17 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä rakentamaan perustaa energian säilymisen periaatteen ymmärtämiselle	S2, S4, S5, S6 Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen	Oppilas tutkii, kuvaa ja selittää fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä ymmärtää energian säilymisen periaatteen.	Fysiikan tiedonala: fysikaalisten ilmiöiden tutkiminen, kuvaaminen ja selittäminen	Oppilas tekee havaintoja jostakin fysikaalisesta ilmiöstä ja kuvailee sitä käyttäen ohjatusti fysiikan käsitteitä. Oppilas nimeää joitakin energialähteitä ja -lajeja tutuissa tilanteissa.	Oppilas havainnoi, tutkii ja kuvailee yksinkertaisia fysikaalisia ilmiöitä sekä selittää ohjatusti joitakin yksinkertaisia ilmiöitä käyttäen fysiikan käsitteitä. Oppilas käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä yksinkertaisissa ja tutuissa tilanteissa. Oppilas nimeää eri energialähteitä ja -lajeja ja osaa antaa yksittäisiä esimerkkejä energian muuntumisesta eri lajeihin.	Oppilas havainnoi, tutkii ja kuvailee yksinkertaisia fysikaalisia ilmiöitä sekä selittää joitakin näistä ilmiöistä käyttäen fysiikan käsitteitä. Oppilas käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä arkisissa tilanteissa ja antaa esimerkkejä energian säilymisen periaatteesta.	Oppilas havainnoi, tutkii ja selittää fysikaalisia ilmiöitä käyttäen fysiikan käsitteitä. Oppilas käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä erilaisissa tilanteissa. Oppilas selittää, miten energian säilymisen periaate ilmenee erilaisissa annetuissa tilanteissa.
---	--	--	---	--	--	--	---

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T18 ohjata oppilasta tutkimaan, kuvaamaan ja selittämään kemiallisia ilmiöitä, aineiden ominaisuuksia ja muutoksia sekä rakentamaan perustaa aineen säilymisen periaatteen ymmärtämiselle	S2, S4, S5, S6 Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Ympäristön tutkiminen; Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen	Oppilas tutkii, kuvaa ja selittää kemiallisia ilmiöitä, aineiden ominaisuuksia ja muutoksia sekä ymmärtää aineen säilymisen periaatteen.	Kemian tiedonala: kemiallisten ilmiöiden tutkiminen, kuvaaminen ja selittäminen	Oppilas nimeää aineen kolme olomuotoa ja tunnistaa esimerkiksi veden olomuotoja eri tilanteissa. Oppilas luokittelee tai kuvailee aineita jonkin ominaisuuden perusteella. Oppilas antaa esimerkkejä aineiden kierrätyksestä.	Oppilas havainnoi ja tutkii ohjatusti olomuotoja ja joidenkin tuttujen aineiden ominaisuuksia. Oppilas kuvailee esimerkiksi veden kiertokulkua tai kierrätyksen ideaa.	Oppilas havainnoi, tutkii ja kuvailee olomuotoja ja tuttujen aineiden ominaisuuksia käyttäen kemian käsitteitä. Oppilas kertoo, mitä tapahtuu kemiallisessa reaktiossa. Oppilas selittää esimerkiksi veden olomuodon muutokset veden kiertokulussa sekä kierrättämistä.	Oppilas havainnoi, tutkii ja kuvailee olomuotojen ja aineiden ominaisuuksia käyttäen kemian käsitteitä täsmällisesti. Oppilas kertoo, mitä tapahtuu kemiallisissa reaktioissa. Oppilas selittää aineen säilymisen periaatteen avulla esimerkiksi veden kiertokulkua ja aineiden kierrättämisen merkitystä.
---	---	--	--	---	---	---	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Opetuksen tavoite	Sisältöalueet ja Laaja-alainen osaaminen	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
-------------------	--	--	--------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Tiedot ja ymmärrys

T19 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämänkulkua, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä rohkaista oppilasta harjoittelemaan ja soveltamaan terveysosaamistaan arjessa	S1, S2, S3, S6 Minä ihmisenä; Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen; Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan; Kestävän tulevaisuuden rakentaminen L1, L3 Ajattelu ja oppimaan oppiminen; Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	Oppilas ymmärtää terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämänkulkua, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä. Hän saa valmiudet soveltaa terveysosaamista erilaisissa tilanteissa.	Terveystiedon tiedonala: terveyden osa-alueiden ja arjen terveystottumusten tuntemus sekä niiden merkityksen pohtiminen sekä ikäkauteen liittyvän kasvun ja kehityksen tunnistaminen ja kuvaaminen	Oppilas nimeää jonkin terveyden osa-alueen ja terveyttä edistävän elintavan. Oppilas nimeää jonkin lapsuuden ja nuoruuden kasvuun ja kehitykseen liittyvän tunnuspiirteen.	Oppilas nimeää terveyden osa-alueita ja kuvailee yksittäistä terveyttä edistävää elintapaa. Oppilas nimeää lapsuuden ja nuoruuden kasvuun ja kehitykseen liittyviä tunnuspiirteitä.	Oppilas kuvailee terveyden osa-alueita ja keskeisiä terveyttä edistäviä elintapoja. Oppilas kuvailee lapsuuteen ja nuoruuteen liittyviä keskeisiä kasvun ja kehityksen tunnuspiirteitä ja niiden yksilöllistä vaihtelua.	Oppilas kuvailee terveyden osa-alueita ja antaa esimerkkejä niiden välisestä yhteydestä. Oppilas selittää esimerkkien avulla, miten elintavat vaikuttavat terveyteen. Oppilas selittää perustellen lapsuuteen ja nuoruuteen liittyviä keskeisiä kasvun ja kehityksen tunnuspiirteitä ja niihin liittyvää yksilöllistä vaihtelua.
---	--	--	--	---	--	---	--

Kommentit ja muistiinpanot:

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Sisältöalueet, Ympäristöoppi 3-6, S1-S6

S1 Minä ihmisenä

Sisältöjä valitaan siten, että ne liittyvät ihmisen rakenteeseen ja keskeisiin elintoimintoihin sekä ihmisen kasvun ja kehityksen eri vaiheisiin. Sisällöissä kiinnitetään huomiota kehityksen ajankohtaisiin muutoksiin ja niiden yksilöllisen luonteen ymmärtämiseen. Käsitellään ikäkauden mukaisesti seksuaalista kehitystä ja ihmisen lisääntymistä. Harjoitellaan tunnistamaan oman kehon ja mielen viestejä ja tiedostamaan omia ajatuksia, tarpeita, asenteita ja arvoja. Perehdytään terveyden osa-alueisiin ja voimavaroihin, arjen terveystottumuksiin, mielenterveystaitoihin, sairauksien ehkäisyyn ja itsehoitotaitoihin. Lisäksi harjoitellaan tunteiden tunnistamista, ilmaisua ja säätelyä. Tunnistetaan omaa oppimista tukevia asioita.

S2 Arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimiminen

Oppimistehtäviä ja sisältöjä valitaan siten, että ne liittyvät arjen tilanteissa ja yhteisöissä toimimiseen. Harjoitellaan selittämään arjen tilanteita, ilmiöitä ja teknologiaa eri tiedonalojen käsitteillä ja malleilla. Tutkitaan laitteiden toimintaperiaatteita ja erilaisia rakenteita. Harjoitellaan turvallisuuden edistämistä ja turvataitoja esimerkiksi seuraavilla osa-alueilla: liikenne-, palo-, sähköturvallisuus, tapaturmat, myrkytykset, päihteet, kiusaamisen ehkäisy, fyysinen ja henkinen koskemattomuus sekä toiminta ensiapu- ja vaaratilanteissa. Harjoitellaan toimimista erilaisissa yhteisöissä sekä pohditaan erilaisten vuorovaikutustilanteiden ja yhteisöjen merkitystä hyvinvoinnille.

S3 Löytöretkelle monimuotoiseen maailmaan

Monipuolisten alueellisten esimerkkien ja ajankohtaisten uutisten avulla hahmotetaan Suomen, Pohjoismaiden, Euroopan ja muiden maanosien luonnonympäristöä ja ihmisen toimintaa. Keskeisiä näkökulmia ovat luonnon ja kulttuurien moninaisuuden arvostaminen sekä globaalin ymmärryksen vahvistaminen. Maailmankuvan ja sen alueellisen viitekehyksen rakentamisessa käytetään monipuolisesti karttoja ja muuta geomeediaa.

Ympäristöoppi 3–6

Vuosiluokka: 3 4 5 6

Paikallinen opetussuunnitelma:

Sisältöalueet, Ympäristöoppi 3-6, S1-S6

S4 Ympäristön tutkiminen

Sisällöiksi valitaan omaan elinympäristöön liittyviä tutkimustehtäviä. Elinympäristössä kiinnitetään huomiota elolliseen ja elottomaan luontoon, rakennettuun ja sosiaaliseen ympäristöön sekä ympäristön ilmiöihin, materiaaleihin ja teknologisiin sovelluksiin. Tehtävien avulla harjoitellaan tutkimuksen tekemisen eri vaiheita. Tutkitaan säätä sekä maa- ja kallioperää. Tutkimalla kappaleiden liikkeen muutoksia tutustutaan voiman käsitteeseen. Tunnistetaan eliöitä ja elinympäristöjä, laaditaan kasvio ohjatusti sekä tutkitaan kokeellisesti kasvien kasvua. Kotiseudun erilaisten ympäristöjen merkitystä havainnoidaan myös hyvinvoinnin näkökulmasta. Tutustutaan ympäristössä toimimisen oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

S5 Luonnon rakenteet, periaatteet ja kiertokulut

Erilaisten materiaalien ja aineiden avulla tarkastellaan olomuotoja ja aineiden ominaisuuksia. Palaminen, yhteyttäminen ja veden kiertokulku muodostavat pohjan aineen muutosten ja aineen säilymisen periaatteen hahmottamiselle. Lämpötilan mittaamisen, lämpöenergiaan perehtymisen ja energialajien muuntumisen avulla tutustutaan energian säilymisen periaatteeseen. Tutkitaan ääni- ja valoilmiöitä. Perehdytään lähiavaruuteen, vuodenaikoihin, päivän ja yön vaihteluun sekä maapallon rakenteeseen. Tutkitaan eliöiden ja niiden elinympäristöjen sekä ihmisen toiminnan vuorovaikutussuhteita. Tutustutaan ravintoketjuihin, eläinten ja kasvien lisääntymiseen, ravinnon tuotantoon ja ruoan reitteihin sekä metsien hyötykäyttöön..

S6 Kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Sisältöjä valittaessa otetaan huomioon luonnon monimuotoisuuden vaaliminen, ilmastonmuutos ja sen hillitseminen, luonnonvarojen kestävä käyttö, terveyden edistäminen, oman kulttuuriperinnön vaaliminen, monikulttuurisessa maailmassa eläminen sekä ihmiskunnan globaali hyvinvointi nyt ja tulevaisuudessa. Pohditaan oman toiminnan vaikutuksia itselle, toisiin ihmisiin, eläinten hyvinvointiin, luontoon ja yhteiskuntaan. Harjoitellaan ympäristövastuullista toimintaa omassa lähiympäristössä sekä toisista huolehtimista. Toteutetaan yhteinen vaikuttamisprojekti, jossa harjoitellaan osallistumista ja vaikuttamista paikallisella tai globaalilla tasolla.